

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 106/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária VERIONS, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-15C/33/2023 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-15C/33/2023 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B3-15C/33/2023 konal bez zbytočných prieťahov.
- Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **500 eur**, ktoré jej **j e** Mestský súd Bratislava IV povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.
- Náhradu trov konania pred ústavným súdom sťažovateľke **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej aj „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B3-15C/33/2023 (ďalej len „napadnuté konanie“), ktoré bolo pôvodne vedené pred Okresným súdom Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“) pod sp. zn. 15C/33/2023. Tiež žiada prikázať mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznať sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie 1 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré však nevyčísliť.

1.1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 106/2025-16 z 27. februára 2025 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu [56 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, ostatného spisového materiálu, ako aj z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu ústavný súd zistil, že napadnutému konaniu predchádza spor vedený pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C /9/2009, v ktorom sa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ako žalobcovia domáhali proti sťažovateľke ako žalovanej určenia neplatnosti odstúpenia sťažovateľky od kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností zo 16. októbra 2008, ktorú sťažovateľka ako kupujúca uzatvorila so žalobcami ako predávajúcimi, a zaplata kúpnej ceny spolu s príslušenstvom. Okresný súd v poradí štvrtým rozsudkom č. k. 12C /9/2009-855 zo 14. júna 2019 uložil sťažovateľke povinnosť uhradiť žalobcom spoločne a nerozdielne 245 635 eur spolu s úrokom z omeškania, a to z titulu jej záväzku vyplývajúceho z kúpnej zmluvy (I. výrok), a zároveň určil, že odstúpenie sťažovateľky od kúpnej zmluvy je neplatné (II. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (III. výrok) a súvisiacim výrokom o náhrade trov konania zaviazal sťažovateľku jej náhradou v rozsahu 100 %. Na odvolanie sťažovateľky Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 16Co/47/2020-1001 z 31. mája 2022 zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola sťažovateľke uložená povinnosť uhradiť žalobcom finančnú sumu 245 635 eur spolu s úrokom z omeškania a žalobu v tejto časti zamietol (I. výrok), vo výroku, ktorým prvoinštančný súd určil, že odstúpenie sťažovateľky od kúpnej zmluvy je neplatné, a vo výroku, ktorým žalobu žalobcov vo zvyšnej časti zamietol, potvrdil (II. výrok) a žiadnej zo strán sporu nepriznal právo na náhradu trov konania (III. výrok). Proti zmeňujúcej časti rozsudku krajského súdu žalobcovia podali dovolanie, o ktorom rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky na účel rozhodnutia o podanom dovolaní.

3. Žalobcovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava III 5. septembra 2022 domáhali nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorému okresný súd uznesením sp. zn. 63C/53/2022 z 28. septembra 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/15/2024 z 13. marca 2024 vyhovel. Sťažovateľka 28. marca 2024 podala návrh na zrušenie nariadeného zabezpečovacieho opatrenia z dôvodu, že kúpnu cenu už zaplatila, avšak mestský súd uznesením č. k. B3-63C/53/2022-238 zo 6. júna 2024 jej návrh opakovane zamietol [jej prvý návrh podaný 7. februára 2023 bol zamietnutý uznesením mestského súdu (na ktorý vec prešla od 1. júna 2023 v dôsledku tzv. súdnej mapy) sp. zn. B3-63C/53/2022 z 12. decembra 2023 z dôvodu, že uhradila kúpnu cenu iba v rozsahu istiny, a nie príslušenstva], keď v novom návrhu neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré neboli mestskému súdu známe už v čase vydania jeho predchádzajúceho rozhodnutia. Mestský súd v tejto súvislosti vzal do úvahy skutočnosť, že čo sa týka príslušenstva pohľadávky žalobcov, prebieha dovolacie konanie. Uznesenie č. k. B3-63C/53/2022-238 zo 6. júna 2024 bolo predmetom prieskumu ústavného súdu

v konaní pod sp. zn. IV. ÚS 427/2024, pričom tento uznesením č. k. IV. ÚS 427/2024-18 z 10. septembra 2024 ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

4. V priebehu sporu vedeného pod sp. zn. 12C/9/2009 (bod 2 odôvodnenia tohto nálezu) okresný súd uznesením č. k. 12C/9/2009-314 z 28. apríla 2010 nariadil predbežné opatrenie, ktorým sťažovateľke zakázal zmluvne previesť na iného, zriadiť vecné bremeno a iné vecné právo v prospech tretích osôb, ako aj vložiť ako nepeňažný vklad do právnickej osoby nehnuteľnosti konkrétne označené vo výroku uznesenia pod bodmi 1 a 2.

5. Sťažovateľka sa návrhom podaným 5. mája 2023 ešte na pôvodnom Okresnom súde Bratislava III domáhala zrušenia predbežného opatrenia nariadeného uznesením č. k. 12C/9/2009-314 z 28. apríla 2010. Návrh bol zapísaný pod novú sp. zn. 15C/33/2023. Mestský súd príslušný na konanie od 1. júna 2023 vyzval 8. augusta 2023 sťažovateľku na predloženie plnomocenstva udeleného jej právnomu zástupcovi, ktoré bolo súdu doložené 11. septembra 2023. Mestský súd však opakovane 7. novembra 2023 adresoval sťažovateľke výzvu na predloženie plnomocenstva (táto výzva bola doručená právnomu zástupcovi sťažovateľky až 16. januára 2024), na ktorú sťažovateľka reagovala 22. januára 2024. Sťažovateľka 4. apríla 2024 podala predsedovi mestského súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorá do dňa podania ústavnej sťažnosti nebola vybavená.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. S poukazom na judikatúru ústavného súdu k problematike zbytočných prieťahov sťažovateľka zdôrazňuje, že vec nie je právne ani skutkovo zložitá, predbežné opatrenie bolo nariadené v súdnom konaní, ktoré skončilo už v roku 2022. Namieta, že súd zatiaľ nevykonal žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu veci, hoci podľa jej názoru nie je vo veci nutné nariadiť ani pojednávanie. Dĺžku napadnutého konania (20 mesiacov ku dňu podania ústavnej sťažnosti, pozn.) považuje za neúmernú povahu veci, pričom existenciu zbytočných prieťahov vzhláda v nečinnosti i neefektívnom postupe mestského súdu.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

7. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/899/2024 z 13. decembra 2024 (o ktoré ústavný súd požiadal § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde) uviedol chronológiu procesných úkonov, z ktorej podľa neho vyplýva, že nezostal v konaní nečinný, ale v primeraných lehotách vykonával jednotlivé procesné úkony. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že návrh na zrušenie neodkladného opatrenia bol doručený pôvodne okresnému súdu 9. mája 2023 a v ten istý deň bola vec pridelená na rozhodnutie sudcovi JUDr. Mariánovi Kurincovi. Súd následne výzvou z 8. augusta 2023 vyzval právneho zástupcu žalovanej na predloženie plnomocenstva v originálnom vyhotovení v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe s osvedčovacou doložkou vo forme elektronického dokumentu podľa § 36 ods. 3 písm. b) zákona o e-Governmente. Žalovaná (sťažovateľka, pozn.) doručila súdu 11. septembra 2023 podanie, ktorým súdu predložila plnomocenstvo v elektronickej podobe s osvedčovacou doložkou vo forme elektronického dokumentu. Keďže osvedčovacia doložka sa v spise fyzicky nenachádza, súd opätovne výzvou zo 7. novembra 2023 vyzval právneho zástupcu žalovanej na doloženie plnomocenstva opatreného

osvedčovacou doložkou, na ktorú právny zástupca žalovanej odpovedal podaním zo 17. januára 2024 doplneným 22. januára 2024. Ako vyplýva zo súdneho spisu, 4. apríla 2024 bola súdu doručená sťažnosť sťažovateľky pre porušenie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch adresovaná predsedníčke Mestského súdu Bratislava IV a následne 31. mája 2024 bola doručená opätovná sťažnosť na prietahy adresovaná predsedníčke Mestského súdu Bratislava IV. Uvedené sťažnosti však neboli predložené na sekretariát mestského súdu a tento nadobudol vedomosť o ich existencii až zo samotnej ústavnej sťažnosti a následným štúdiom predmetného spisu. Uznesením č. k. B3-15C/33/2023-103 z 24. júna 2024 súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, ktorý žalovaná zaplatila 25. júla 2024. Úpravou zo 6. decembra 2024 bol zadaný pokyn spisovej kancelárii na doručovanie návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia právnomu zástupcovi žalobcov 1 a 2 spolu s výzvou na vyjadrenie. Mestský súd na záver vyjadrenia uviedol, že posúdenie efektívnosti jeho postupu v napadnutom konaní ponecháva na zvážení ústavného súdu.

7.1. V doplnenom vyjadrení sp. zn. 1SprV/899/2024 z 5. marca 2025 mestský súd zotrval na svojom pôvodnom vyjadrení.

IV.

Ústne pojednávanie a posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a obsahu spisového materiálu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

10. Povinnosť každého všeobecného súdu a jeho sudcu konať rýchle a hospodárne podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súd je povinný postupovať v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzať zbytočným prietahom, konať hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb a určovať poradie jednotlivých procesných úkonov tak, aby konanie pred ním bolo rýchle a hospodárne (§ 157 ods. 1 CSP).

11. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. aj čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou [I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00] zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitost' veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka

súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

12. Predmetom rozhodovania v tejto veci je návrh na zrušenie predbežného opatrenia (od 1. júla 2016 neodkladného opatrenia, pozn.) nariadeného v dlhotrvajúcom súdnom spore pred takmer 15 rokmi. Vzhľadom na okolnosti prípadu nejde o vec nijak zložitú. Keďže vec bola zapísaná pod samostatnú spisovú značku a sťažovateľka nepredložila splnomocnenie na zastupovanie ani nezaplatila súdny poplatok za návrh, súd vykonával úkony s odstránením týchto nedostatkov spojené, čo tiež prispelo k oddialeniu rozhodnutia vo veci, pričom samotný postup mestského súdu nemožno označiť za sústredený (k tomu bod 7 odôvodnenia tohto nálezu).

13. S ohľadom na uvedené bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že aktivita súdu mestského súdu sa po podaní návrhu obmedzila na procesné úkony zatiaľ nie veľmi smerujúce k rozhodnutiu vo veci. Ústavný súd tak uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy spočívajúce primárne v nesústredenom postupe mestského súdu, ktorým došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

14. Keďže v napadnutom konaní mestský súd doteraz ani len nerozhodol, ústavný súd mu v súlade s čl. 127 ods. 2 druhou vetou ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

15. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie 1 500 eur. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za potrebné sťažovateľke finančné zadosťučinenie priznať (čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde), majúci pritom na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

16. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia priznaného sťažovateľke ústavný súd prihliadal primárne na celkovú dĺžku napadnutého konania vedeného pred okresným súdom a následne mestským súdom (od 5. mája 2023) v trvaní takmer dvoch rokov, pretrvávajúcu nesústredenú činnosť, ako aj ďalšie okolnosti celého prípadu vrátane predmetu konania a jeho významu pre sťažovateľku, keď zabezpečovacie opatrenie podľa obsahu spisového materiálu naďalej zostáva v platnosti. Vzhľadom na uvedené rozhodol o priznaní finančného zadosťučinenia sťažovateľke 500 eur (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

17. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania pred ústavným súdom ústavný súd vychádzal z § 73 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch môže (ii) podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Zákon o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesoch (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd teda disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022).

18. Sťažovateľka sa domáhala náhrady trov konania pred ústavným súdom, ktoré nevyčíslila (doložila len potvrdenie že jej právny zástupca je platiteľom DPH). Hoci zákon o ústavnom súde priamo neukladá povinnosť trov konania vyčísliť, na druhej strane nemôže byť ani povinnosťou ústavného súdu, aby tieto vypočítaval sám.

19. Ústavný súd, vychádzajúc aj z obsahu ústavnej sťažnosti a všetkých okolností prejednávanej veci, tak sťažovateľke náhradu trov konania pred ústavným súdom nepriznal [§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde(bod 5 výroku tohto nálezu)].

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu